

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr.31/02-126-9191

Chișinău

14 august 2024

Ministerul Mediului
cancelaria@mediu.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref.: scrisoarea nr. 18-69-8828 din 5 august 2024/ Număr Unic 684/MM/2024

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei *proiectului de lege privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului*, inclus în pct. 12 din Capitolul 27 „Mediu și schimbări climatice” al Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe 2024 - 2027, aprobat prin HG nr. 829/2023, precum și în pct. 396 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin HG nr. 887/2023.

Anexă: 5 file.

/semnat electronic/

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2024.08.20 15:30:12 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 229

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei *proiectului de lege privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului.*

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de Lege **transpune Directiva 2004/35/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului (CELEX: 32004L0035), așa cum a fost modificată ultima dată prin **Regulamentul (UE) 2019/1010** al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind alinierea obligațiilor de raportare în domeniul legislației legate de mediu și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 166/2006 și (UE) nr. 995/2010 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2002/49/CE, 2004/35/CE, 2007/2/CE, 2009/147/CE și 2010/63/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 338/97 și (CE) nr. 2173/2005 ale Consiliului și a Directivei 86/278/CEE a Consiliului.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național are ca scop transpunerea Directivei 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului prin instituirea cadrului juridic primar de reglementare a răspunderii de mediu, bazat pe principiul „poluatorul plătește” în scopul prevenirii și reparării daunelor aduse mediului, prin stabilirea procedurilor și modalităților aplicate în procesul de reglementare a răspunderii de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunei aduse mediului.

Proiectul de act normativ statuează ca regulă generală regimul răspunderii obiective pentru daunele cauzate mediului de anumite activități care prezintă risc pentru mediu și sănătatea oamenilor enumerate în Anexa nr. 2 la proiect, or poluatorul este atras la răspundere pentru dauna adusă mediului, doar urmare a demonstrării legăturii de cauzalitate dintre poluator și impactul real adus mediului. La fel, proiectul național prevede și aplicarea în timp a prevederilor, or autoritatea națională are termen de “5 ani” pentru recuperarea costurilor de la operator din data când măsurile au fost realizate sau din momentul când operatorul responsabil a fost identificat (art. 21).

Totodată, conform prevederilor din proiectul național, aplicarea principiului „poluatorul plătește” reiese din faptul că persoanele fizice sau juridice care au produs dauna sau amenințarea iminentă cu o daună de mediu au obligația de a lua măsurile necesare pentru a repara dauna produsă sau, respectiv, măsurile de prevenire a producerii daunei.

Remarcăm că, proiectul de Lege reprezintă un **exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale în domeniul protecției mediului înconjurător** și are ca scop transpunerea Directivei 2004/35/CE.

Elaborarea și promovarea proiectului național este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova ce rezultă din **Tratatul de constituire a Comunității Energetice (art. 6 și Anexa II) și Decizia 2016/14/MC-EnC din 1 ianuarie 2001 a Consiliului Ministeriale al Comunității Energetice.**

De asemenea, proiectul național rezultă din direcția prioritară nr. 8.1 “Impulsionarea tranziției spre o economie verde” al Strategiei de mediu pentru anii 2024 - 2030, aprobată prin HG nr. 409/2024, precum și din **Raportul analitic al Comisiei Europene din 1 februarie 2023 privind cererea de aderare la UE (Capitolul 27 „Mediul și schimbările climatice”)**¹.

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate *Politicii în domeniul protecției mediului* (Capitolul 27).

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene derivate, prezintă relevanță directă prevederile **Directivei 2004/35/CE**

Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului prevede norme în temeiul **principiului „poluatorul plătește”**. Acest lucru înseamnă că o companie care cauzează daune mediului înconjurător este răspunzătoare pentru acestea și trebuie să ia măsurile de reparare sau de prevenire necesare și să suporte toate costurile aferente.

Directiva definește daunele aduse mediului ca fiind: 1) daune cu efecte negative grave asupra stării ecologice (ecologice, chimice sau cantitative) a resurselor de apă, astfel cum sunt definite acestea de Directiva 2000/60/CE, Directiva-cadru privind apa a UE și Directiva 2008/56/CE, Directiva privind strategia pentru mediul marin; 2) daune aduse solului care creează un risc semnificativ pentru sănătatea umană; și 3) daune aduse speciilor protejate și habitatelor naturale cu efecte negative asupra stării de conservare, astfel cum este definită aceasta în Directiva 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice și Directiva 92/43/CEE, Directiva privind habitatele naturale.

a) *Analiza comparativă a transunerii Directivei 2004/35/CE*

Evaluând gradul de transpunere a **Directivei 2004/35/CE** prin proiectul național, menționăm cu titlu general că, aceasta **asigură transpunerea** prevederilor actului UE, conform celor descrise *infra*.

¹ Analytical Report following the Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council and the Council Commission Opinion on the Republic of Moldova’s application for membership of the European Union, Brussels, 1.2.2023 SWD (2023) 32 final, Chapter 27 Environment and climate change.

Art. 1 din proiectul de lege reglementează obiectivul bazat pe principiul „poluatorul plătește” în scopul prevenirii și reparării daunelor aduse mediului după cum statuează art. 1 din Directiva 2004/35/CE.

Art. 2 din proiectul de lege introduce noțiunile de bază în domeniu în concordanță cu art. 2 și pct. 1 lit. (a) - (d) din Anexa II a actului UE.

Art. 3 din proiectul de lege stabilește domeniul de aplicare a răspunderii pentru daunele aduse mediului, precum și excepțiile în cazul cărora nu sunt aplicate prevederile acestei legi după cum stabilește art. 3 (a), (b), art. 4 și art. 17 din Directivă.

Art. 4, alin. (1) și (2), art. 5, alin. (4) și (5) art. 6 și art. 7 din proiectul de lege prevăd atribuțiile autorității competente de stabilire și luare a măsurilor de prevenire și reparare a daunei aduse mediului, precum și măsurile de prevenire întreprinse de operator în conformitate cu art. 11 și art. 5 din actul UE.

Art. 8 și art. 9 din proiectul de lege stabilesc obligațiile operatorului la măsurile de reparare și controlul autorității competente de a exercita aceste măsuri de reparare a daunei aduse mediului după cum prevede art. 6 din Directiva 2004/35/CE.

Art. 10 și art. 11 din proiectul de lege prevăd tipurile de măsuri de reparare a daunei aduse componentelor de mediu și identificarea de către operator a măsurilor de reparare în concordanță cu art. 7 (1) și (2) și pct. 1.2 din Anexa II la actul UE.

Art. 12 și art. 13 din proiectul de lege prevăd oferirea opiniilor pentru aprobarea măsurilor reparatorii în termen de 5 zile după cum statuează art. 7 (4) din Directiva UE, care oferă autorității competente posibilitatea de a invita persoanele fizice sau juridice să prezinte observații.

Art. 14 - 16 din proiectul de lege prevăd modalitățile de reparare a daunei aduse mediului prin: “repararea primară”, “repararea complementară” și “repararea compensatorie” în conformitate cu pct. 1.1 și pct. 1.3 din Anexa II a Directivei UE.

Art. 17 și art. 18 din proiectul de lege stabilesc modalitatea înaintării și contestării unei acțiuni a persoanelor afectate de o daună adusă mediului în concordanță cu art. 12 și art. 13 din Directivă.

Art. 19 - 21 din proiectul de lege stabilesc costurile măsurilor de prevenire și repararea daunei aduse mediului, recuperarea acestor costuri, precum și termenul de prescripție după cum prevede art. 8 (1) - (4) și art. 10 din actul UE.

Art. 22 - 25 din proiectul de lege indică instrumentele financiare și de cooperare dintre autoritățile competente în concordanță cu art. 14 și 15 din Directiva 2004/35/UE.

Art. 26 din proiectul de lege prevede măsurile de răspundere a operatorului pentru daunele aduse mediului după cum stabilește art. 8 (5) și art. 19 din actul UE.

Anexa nr. 1 la proiectul de lege indică criteriile pentru stabilirea caracterului semnificativ al efectelor unei daune aduse speciilor protejate și habitatelor naturale după cum prevede Anexa I din Directivă.

Anexa nr. 2 la proiectul de lege prevede activitățile pentru care răspunderea este obligatorie în conformitate cu Anexa III din actul UE.

Anexa nr. 3 la proiectul de lege reglementează informațiile și datele pentru raportare după cum statuează Anexa VI din Directiva UE.

b) Obiecții de compatibilitate cu Directiva 2004/35/CE

Proiectul național a asigurat transpunerea versiunii primare a actului UE, fără a lua în considerare modificările ulterioare operate la acesta prin Directiva 2006/21/CE, Directiva 2009/31/CE, Directiva 2013/30/UE și Regulamentul (UE) 2019/1010. Astfel, se impune reexaminarea art. 22, Anexei nr. 2 și 3 la proiectul Legii prin prisma prevederilor actualizate ale Directivei 2004/35/CE.

De asemenea, cu referire la Anexa nr. 3 la proiect, se va substitui trimiterea către art. 43, alin. (1) cu art. 28, alin. (3), or raportul care include lista de daune aduse mediului și a cazurilor de răspundere privind implementarea legii este prevăzut anume în acesta.

c) Prevederi ale Directivei 2004/35/CE non aplicabile

Dispozițiile art. 4 (3) și (4) nu pot fi implementate pînă la data aderării Republicii Moldova la UE, iar dispozițiile art. 18 - art. 21 nu constituie obiect al transunerii întrucât stabilesc obligații specifice pe seama Comisiei, sau *per general* nu se supun transunerii.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind clauza de armonizare

Clauza de armonizare a proiectului de Lege urmează a fi modificată și expusă în următoarea redacție:

”Prezenta Lege transpune Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 143 din 30 aprilie 2004 (CELEX: 32004L0035), așa cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1010 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind alinierea obligațiilor de raportare în domeniul legislației legate de mediu și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 166/2006 și (UE) nr. 995/2010 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2002/49/CE, 2004/35/CE, 2007/2/CE, 2009/147/CE și 2010/63/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 338/97 și (CE) nr. 2173/2005 ale Consiliului și a Directivei 86/278/CEE a Consiliului.”

b) Obiecții privind tabelul de concordanță

Urmează a fi redactat compartimentul 6 din Tabelul de concordanță, or textul actului UE nu corespunde versiunii consolidate a Directivei 2004/35/CE, care a suferit mai multe modificări, iar ultima dată a fost modificată prin Regulamentul (UE) 2019/1010, în speță, pentru art. 14, art. 18, Anexa III și Anexa VI.

De asemenea la compartimentul 8, urmează a fi modificat gradul de compatibilitate din “Nu se transpune, nu este relevant pentru Republica Moldova” în “Prevederi UE neaplicabile” în speță, pentru art. 4 (3) și (4), art. 18 - 21.

IV. Concluzii

Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura revizuirea proiectului și a instrumentelor de armonizare (clauza de armonizare și tabelul de concordanță) prin prisma observațiilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Marina Raiu, consultant principal

Tel: 022-250-378, 068649393

Email: marina.raiu@gov.md

M Raiu